הגדה של פסח

היום אתם יוצאים בחדש האביב

הנה הסתיו עבר, הגשם
חלף הלך לו הנצנים נראו
בארץ עת הזמיר הגיע
וקול התור נשמע בארצנו
התאנה חנטה פגיה והגפנים
סמדר נתנו ריח.

הגשם חלף, הלך לו
-ענים התפזרו ואינם.
השדות אוריקו
ומשגשגים.

כי תבאו

אל הארץ אשר אני נותן לכם
וקצרתם את קצירה והבאתם
את עומר ראשית קצירכם

עומר עומר תבואה חדשה
באגד אגודות בבר
באלם אלומות בכר.

המלילות רכות גרעינים
זרעי הברכה עוד ספונים.
עומר, עומר...

האדמה תשא רוב תגמול
ברוך יברך בידינו היבול.
עומר, עומר...

עומר עומר בן קמה מבאר שבע ועד דן
זו ברכת האדמה חג חטה וחג דגן
הוא יובא הלוח פה יגל יוגב צעיר
ויונף תנופה לרום. בתנובת הניר.
עומר... עומר...

יבורך כל זיו שדי
פרי עמל עמל ידי
באה באה מעמר
קול נשא ונזמר.
עומר, עומר...

חדש הזה הוא
לכם ראש-חדשים
ראשון לכל חדשי
השנה חדש האביב

ובחדש האביב
בארבעה עשר
בו פסח הוא
זמן חרותנו
כי בעצם
היום הזה
יצאו
אבותינו
ממצרים.

זכור את היום אשר יצאת
ממצרים מבית עבדים.

מאבות אל בנים דרך כל הדורות
נמסר דבר יציאת מצרים זכרון
אישי אשר איננו מחויר ואיננו
דוהה.

„בכל דור ודור חייב אדם לראות
את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים"
אין לך שיא של הכרה היסטורית
מרומם מזה. ואין לך התמזגות
של יחיד וכלל ברחבי כדור העולם
ובעמקי הדורות גדולה מאשר בצו
פדגוגי עתיק זה.

איני יודע שום זכרון עתיק
שכולו מופנה לקראת העתיד,
שכולו סמל להווה ולעתיד
כמו

„זכר
ליציאת מצרים"

הרינו מוכנים

ומזומנים לספר ביציאת מצרים
ביחד עם כל ישראל, כי גם אנו יצאנו
מבית-עבדים מגיא ההריגה ובנינו בית
בל ימוט ומדינה לנדחי ישראל על
אדמתם ואת מועד החרות נוסיף לקדש
בבית הזה אנו ובנינו ובני בנינו עד עולם.

די אכלו אבהתנא
בארעא דמצרים
כל דכפין ייתי ויכול
כל דצריך ייתי ויפסח

מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות?

שֶׁבְּכָל הַלֵּילוֹת הִנְנוּ טְרוּדִים בִּדְאָגוֹתֵינוּ -
וְהַלַּיְלָה הַזֶּה הִנְנוּ מְכוּנָסִים כֻּלָּנוּ בְּבֵיתֵנוּ
וְיוֹשְׁבִים שֶׁבֶת אַחִים גַּם יַחַד.

שֶׁבְּכָל הַלֵּילוֹת הִנְנוּ שְׁקוּעִים בַּהֲוָי - חַיֵּינוּ הַמְצוּמְצָם, - וְהַלַּיְלָה הַזֶּה זוֹכְרִים כֻּלָּנוּ, אָבוֹת וּבָנִים, הוֹרִים וְיַלְדֵיהֶם, שֶׁהִנְנוּ בָּנִים לְעָם, שֶׁהֵקִים מְדִינָתוֹ וְשׁוֹאֵף לִגְאוּלָּה שְׁלֵמָה.

הַלַּיְלָה הַזֶּה נִזְכֹּר אֶת אַחֵינוּ, שֶׁלֹּא הִגִּיעוּ עָדֵינוּ, וּנְכַוֵּן לִבֵּנוּ לְחָזוֹן שִׁיבַת-יִשְׂרָאֵל הַמְּלֵאָה לְאַרְצוֹ.

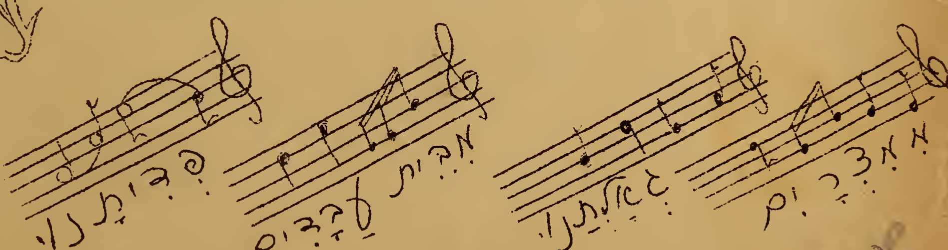

היו ישראל מקוששים את הקש
במדבר ודומסים בחמר ובקש
היה הקש נוקב את עקביהם והדם
מתבוסס בחמר והיו המצרים
מתנקים את ישראל בקירות.
הבתים לבנין והיו צועקים מתוך הבנין.

עבדים

היינו בכל דור ודור ובכל
אתר ואתר נפוצים בין
העמים נמקים במחשכי
הגלות משעבדים וסבלות
על סבלות. בכל קצות
הארץ לא ידענו מרגוע
וחיינו תלויים לנו מנגד.

במתי מעט בשבעים
נפש ירדו אבותינו מצרימה
ובני ישראל פרו וישרצו
וירבו ויעצמו במאד מאד.

בצאת

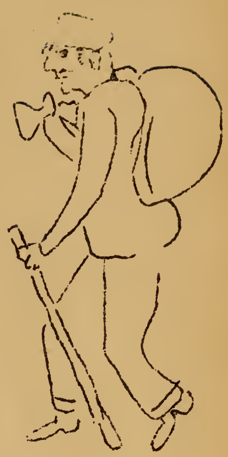
ישראל ממצרים
בית יעקב מעם
לועז: היתה יהודה
לקדשו ישראל
ממשלותיו הים
ראה וינס הירדן
יסוב לאחור ההרים
ירקדו כאלים
גבעות כבני ציון:

בכל

דור ודור חיב
אדם לראות את
עצמו כאילו הוא
יצא ממצרים.

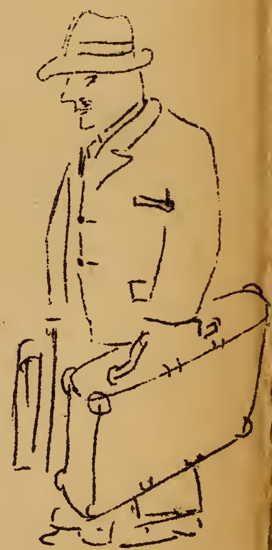

בשוב ד' את שיבת ציון
היינו כחולמים.
מה משנים פני החלום
אצל עם אבלים.
עלה רק נותר מאילן,
ומעיר - שם כאוב ודוי.
אויה, אלה פני החלום,
לו צפינו-ערגנו בחשאי!

תן לנו, אלי, קפיצת זכרון,
עמוד שחכה כי ירעיף טללים,
לבל נכלה מכאב וחרון
ולא נכרע ארצה למראה פני גויים.

ואם החינו, ואם קיסנו
בשאול ובמות,
באש היקוד,
עינינו בדרך,
אין מתום בבשרנו,
ואם הגיענו בשאג הכאב
בשוב ה' את שיבת ציון -
רק זאת נבקש עוד: בית לנו.
ים לרחוץ פצעינו,
רוח שתביא ארוכה לעצמות.

עוד כדי מים לרוות צמאון,
שדות מלאי-לחם לפרוס לרעב,
עוד עריסות למחנות יתומים
ללא גג ושמים,
לאלה גרודי הקדושים הקטנים
עם הטלאי המיתם ותם העינים.

אליהו יהא נא להם תומך וגואל.

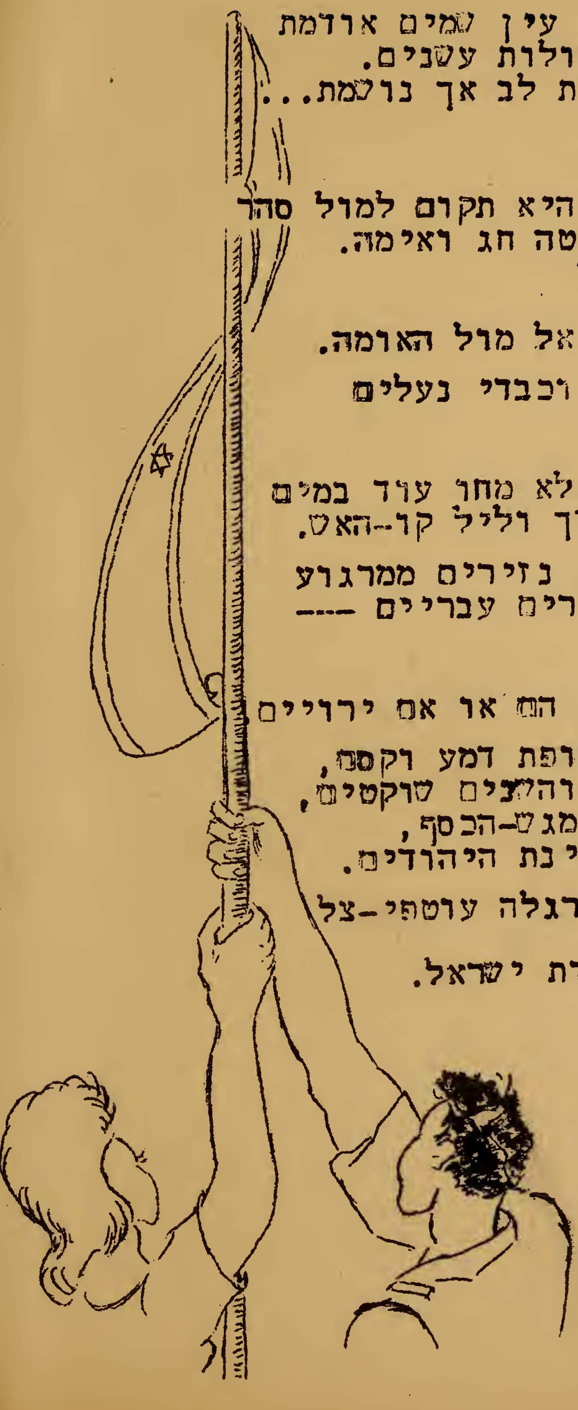
אלהים, תן קפיצת-זכרון,
למען עוד מתק המים נטעם,
נרגיש כי בשלה הקמה,
למען נדע אלהים ואדם,
מגיע זה לנו - כי יתרחש הנס...
ידינו השמימה נשא ונרן -
בשוב ה' את שיבת ציון.

אִם אֶשְׁכָּחֵךְ, יְרוּשָׁלָיִם תִּשְׁכַּח יְמִינִי,
תִּדְבַּק לְשׁוֹנִי, לְחִכִּי -
אִם לֹא אֶזְכְּרֵכִי

„אנו רואים חובה להצהיר
שירושלים היהודית היא חלק
אורגני ובלתי-נפרד ממדינת
ישראל - כשם שהיא חלק בלתי
נפרד מההיסטוריה הישראלית,
מאמונת ישראל ומנשמת עמנו.
ירושלים היא לב לבה של
מדינת ישראל. - - אין אנו
מניחים אף רגע שארגון האו"מ
ינסה להוציא את ירושלים
מידי ישראל, ואנו מצהירים
שישראל לא יוותר על ירושלים
ברצונו הטוב, כשם שלא וויתר
במשך אלפי שנה על אמונתו,
על יחודו הלאומי ועל תקותו
לשוב לירושלים ולציון.
ירושלים היהודית לא תקבל
על עצמה כל שלטון זר -
לאחר שאלפי בניה ובנותיה
שחררו בפעם השלישית את
מולדתם ההיסטורית וגאלו
את ירושלים מהשמדה והרס.
- - ישראלים ימסרו נפשם
על ירושלים לא פחות מאנ-
גלים על לונדון, רוסים
על מוסקבה ואמריקאים על
ואשינגטון. - - אנו מקוי
שהדתות המכבדות קדושת
ירושלים והאומות הדוגלות
כמונו בעקרונות השלום
והצדק - יכבדו את זכויות
ישראל בירושלים, כשם
שישראל מכבדת זכויות כל
הדתות."

... והארץ תשקט. עין שמים אודמת
תעמעם לאטה על גבולות עשנים.
ואמה תעמד - קרועת לב אך נושמת...
לקבל את הנס
האחד, אין שני...

היא לטכס תכון. היא תקום למול סהר
ועמדה טרם-יום עוטה חג ואימה.
... אז מנגד יצאו
נערה ונער
ואט-אט יצעדו הם אל מול האומה.

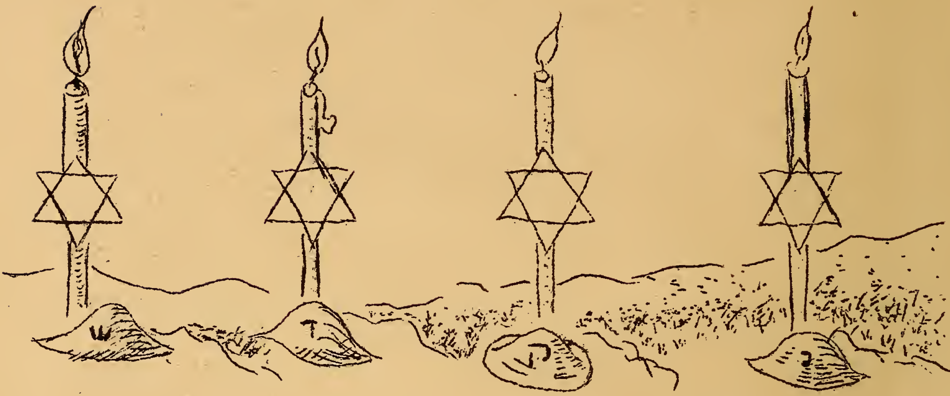
לובשי חל וחגור, וכבדי נעלים
בנתיב יעלו הם
הלוך והחרש;
לא החליפו בגדם, לא מחו עוד במים
את עקבות יום-הפרך ולילי קו-האש.

עיפים עד בלי קץ, נזירים ממרגוע
ונוטפים טללי נעורים עבריים ----
דם השנים יגשו
ועמדו לבלי-נוע
ואין אות אם חיים הם או אם ירויים.

אז תשאל האמה, שטופת דמע וקסם,
ואמרה: מי אתם? והשנים שוקטים,
יענו לה: אנחנו מגש-הכסף,
שעליו לך נתנה מדינת היהודים.

כך יאמרו ונפלו לרגלה עוטפי-צל

והשאר יספר בתולדות ישראל.

זכר חללי ישראל

נזכור את אחינו בדרכים ללא דרך רדופי
חרבות ופחדים במחנות העוני ובספינות
רעועות בלב ימים ובלבם חזון העליה
למולדת.
נזכור את אלה אשר הלכו הראשונים,
ונפלו הראשונים. נזכור הבנים והבנות אשר
חונכו לטוהר ולשלמות ואהבת החירות נטועה
עמוק בלבבם.
עם זכרם נלחם;
עם מפעלם נגבר וננצח!

שפוך חמתך
על הגויים
אשר לא ידעוך
ועל הממשלות
אשר בשמך לא
קראו: כי אכל
את יעקב ואת נוהו
השמו שפך עליהם
זעמך ותשמידם
מתחת פני השמים.
מנעי קולך מבכי
ועיניך מדמעה כי יש
שכר לפעולתך ושבו
מארץ אויב

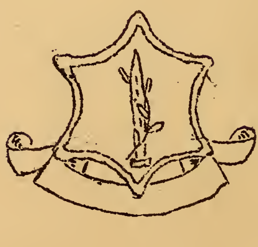
והיא שעמדה

לאבותינו ולנו שלא אחד בלבד
עמד עלינו לכלותינו: אלא שבכל
דור ודור עומדים עלינו לכלותינו
והקדוש ברוך הוא מצילינו מידם

אם הררי נשף עלינו נערמו
לא דעכו כל הנצוצות לא תמו
מהרי הנשף עוד נחצוב להבה
מנקיקי הסלעים ספידים לרבבה

אנחנו עדה עקשת,
עדת יעקב מדור דור.
מי לארץ, ארץ מורשת,
דרכנו יחסם ויגדר?
בגלגול לידה מחדשת
נפרץ כל שער וגבול
ונשלנו ידינו כעשת
להתיר משית כבול.
שלנו זאת היבשת,
העמק, ההר והגיא.
לא עוד תקותנו נואשת,
עוד חי ישראל, עוד חי!

על

הר גבה עלי לך מבשרת
ציון הרימי בכח קולך
מבשרת ירושלים: שאי
סביב עיניך וראי כלם
נקבצו באו לך:

בניך מרחוק יבאו
ובנתיך על צד תאמנה:
מי אלה כעב תעופינה
וכיונים אל ארבתיהם:
כי לי איים יקוו ואניות
תרשיש להביא בניך
מרחוק:

יִפְתְּחוּ
שְׁעָרַיִךְ
תָּמִיד
יוֹמָם
וָלַיְלָה
לֹא
יִסָּגֵרוּ:

עלי יד ד׳ ויוציאני ברוח ד׳
ויניחני בתוך הבקעה והיא מלאה עצמות. והעבירני עליהם
סביב סביב והנה רבות מאד על פני הבקעה והנה יבשות מאד.
ויאמר אלי בן-אדם, התחיינה העצמות האלה! ואמר ד׳ אלהי,
אתה ידעת! ויאמר אלי, הנבא על העצמות האלה ואמרת אליהם:
העצמות היבשות, שמעו דבר ד׳: כה אמר ד׳ אלהי לעצמות האלה,
הנה אני מביא בכם רוח וחייתם ונתתי עליכם גידים והעליתי
עליכם בשר וקרמתי עליכם עור ונתתי בכם רוח וחייתם. ונבאתי
כאשר צויתי ויהי קול כהנבאי, והנה רעש, ותקרבו עצמות, עצם
אל עצמו, וראיתי והנה עליהם גידים ובשר עלה ויקרם עליהם
עור מלמעלה ורוח אין בהם. ויאמר אלי: הנבא אל הרוח, הנבא
בן-אדם ואמרת אל הרוח: כה אמר אלהי: מארבע רוחות באי הרוח
ופחי בהרוגים האלה ויחיו. והנבאתי כאשר צוני, ותבא בהם
הרוח ויחיו ויעמדו על-רגליהם, חיל גדול מאד מאד. ויאמר
אלי: העצמות האלה, כל בית ישראל המה הנה אומרים: יבשו
עצמותינו ואבדה תקותנו, נגזרנו לנו. לכן הנבא ואמרת אליהם:
כה אמר ד׳ אלהי: הנה אני פותח את קברותיהם והעליתי אתכם
מקברותיכם עמי והבאתי אתכם אל אדמת ישראל, ונתתי רוחי
בכם וחייתם והנחתי אתכם על אדמתכם.

נברך על הגפן ועל

פרי הגפן ועל תנובת
השדה ועל ארץ חמדה
טובה ורחבה שנתן לנו
לאכול מפריה ולשבוע
מטובה.

נברך על אשר

נגאלנו והגענו ללילה **זה**
בו מצה ומרור **נאכל**.

כן נגיע למועדים

ולרגלים הבאים
לקראתנו בשלום
שמחים בבנין ארצנו
וששים לחרותנו:

נוה-ים תש"י
ש'ב'למדינת ישראל